

[Steen Folke]

allerede proklameret, at de nye amerikanske raketter vil blive besvaret med endnu flere SS-20re og atomraketter med kortere rækkevidde udstationeret i Tjsekoslovakiet og DDR. Det er vanvid, og dette vanvid må stoppes.

Vi har i det sidste års tid haft mange raketdebatter her i folkettinget, nogle vil sige rigeligt mange. Langt de fleste af disse debatter har SF og VS sammen taget initiativ til. Vi har hele tiden været konsekvente modstandere af de nye atomraketter, og vi mener ikke, der er noget galt ved, at folkettinget har brugt megen tid på dette det vigtigste af alle politiske spørgsmål. Men det har naturligvis også spillet en rolle, at det nødvendigvis har måttet tage nogen tid, når et stort og i denne sammenhæng afgørende parti som socialdemokratiet har skullet flytte sig 180° fra at være tilhænger af de 572 raketter til at blive modstander af dem.

I dag er det omsider for første gang muligt at få et flertal for en dagsorden, der tager afstand fra de nye atomraketter. Det er ikke mindst derfor, vi har taget initiativ til denne forespørgselsdebat.

Besvarelse

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Jeg skal prøve at gøre besvarelsen af den stillede forespørgsel så kort og koncis som muligt, for regeringen har jo allerede for et par uger siden haft lejlighed til meget indgående at gøre rede for hele problemkredsen omkring INF-raketterne her i folkettinget. Men jeg vil gerne starte med at tage et generelt forhold op, inden jeg besvarer det konkrete spørgsmål, som jo drejer sig om regeringens holdning til NATOs opstilling af 572 nye mellemdistanceraketter i Europa. Det generelle forhold, jeg tænker på, er en meget væsentlig del af baggrunden for dobbeltbeslutningen og for den vestlige forsvarsalliances hele måde at definere sin egen målsætning på, og det er begrebet den sikkerhedspolitiske balance.

Hvad sådan en balance er helt præcist i en konkret situation, eller hvad den skal være, kan det være svært at definere, og der kan være meget stor uenighed herom. Hvordan balancen skal defineres, altså hvilke elementer der skal indgå i en sådan balance, er der imidlertid sjældent megen uenighed om, hel-

ler ikke om, at de må være såvel politiske som militære. De elementer, der indgår, når vi skal vurdere sikkerhedspolitisk balance, det er våbenkontrol, det er forsvar, det er afskrækkelse, og det er afspænding; og dobbeltbeslutningen i NATO fra 1979 afspejler netop alle disse fire elementer.

Se, NATO-landene traf nemlig i december 1979 ikke en beslutning om, at NATO under alle omstændigheder og snarest belejligt ville opstille en fuldstændig modvægt til den militære opbygning, som Sovjetunionen da allerede længe havde foretaget på sit eget område med SS-20 missilerne. Tværtimod. NATO-landene beluttede dengang, at de ønskede forhandlinger om mellemdistancemissilerne i Europa, at de i fravær af et tilfredsstillende resultat af disse forhandlinger ville opstille et antal missiler med et langt mindre antal sprænghoveder – nemlig 572 – end det antal, som Sovjetunionen ville råde over med sine SS-20 missiler, at de ville reducere antallet af ældre atomsprænghoveder med lige så mange sprænghoveder som antallet af nye missiler, og endelig, at de herudover ensidigt og uden forhåndsbetænelser ville trække 1.000 amerikanske sprænghoveder på taktiske atomvåben tilbage fra Europa. Og siden har NATOs forsvarsministre yderligere på deres nylige møde i Montebello i Canada besluttet endnu en ensidig vestlig reduktion på 1.400 sprænghoveder på taktiske atomvåben.

At elementerne våbenkontrol, forsvar, afskrækkelse og afspænding alle indgik i dobbeltbeslutningen, og at alle fire elementer i den sikkerhedspolitiske balance således var repræsenteret, tror jeg denne korte opremsning af de enkelte bestanddele af dobbeltbeslutningen klart demonstrerer. Det burde de også gøre, for NATO har jo som sikkerhedspolitisk alliance allerede for mange år siden, i den såkaldte Harmelrapport helt tilbage i 1967, formuleret sit formål som dels opretholdelse af den nødvendige militære sikkerhed, dels fremme af afspænding. Det er NATOs to formål, og det må jo også den tidligere, socialdemokratiske regering, som var med til at træffe dobbeltbeslutningen, have ment. Regeringen må forstå det sådan, at også den nuværende, socialdemokratiske opposition stadig har denne opfattelse, jfr. dens seneste bekræftelse af sin støtte til dobbeltbeslutningen, som vi fik under folketingets debat den